

Opracowano na podstawie: t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 976, 2261, z 2017 r. poz. 1139, 1183, 1452, z 2018 r. poz. 3.

U S T A W A

z dnia 12 maja 2011 r.

o Krajowej Radzie Sądownictwa

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa reguluje kompetencje, tryb wyboru członków, ustrój i postępowanie przed Krajową Radą Sądownictwa, zwaną dalej „Radą”.

Art. 2. W postępowaniu przed Radą nie stosuje się przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

Rozdział 2

Kompetencje i ustrój Rady

Art. 3. 1. Do kompetencji Rady należy:

- 1) rozpatrywanie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu na stanowiskach sędziów Sądu Najwyższego oraz stanowiskach sędziowskich w sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych oraz na stanowiskach asesorów sądowych w sądach administracyjnych;
- 2) przedstawianie Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosków o powołanie sędziów w Sądzie Najwyższym, sądach powszechnych, sądach administracyjnych i sądach wojskowych oraz o powołanie asesorów sądowych w sądach administracyjnych;
- 2a) wyrażanie sprzeciwu wobec pełnienia przez asesorów sądowych w sądach powszechnych obowiązków sędziego;
- 3) uchwalanie zbioru zasad etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych oraz czuwanie nad ich przestrzeganiem;
- 4) wypowiedanie się o stanie kadry sędziowskiej i asesorskiej;
- 5) wyrażanie stanowiska w sprawach dotyczących sądownictwa, sędziów i asesorów sądowych, wniesionych pod jej obrady przez Prezydenta

Rzeczypospolitej Polskiej, inne organy władzy publicznej lub organy samorządu sędziowskiego;

- 6) opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa, sędziów i asesorów sądowych, a także przedstawianie wniosków w tym zakresie;
- 7) opiniowanie programów szkolenia w ramach aplikacji sędziowskiej, zakresu i sposobu przeprowadzania konkursów na aplikację sędziowską oraz egzaminów sędziowskich;
- 8) opiniowanie rocznych harmonogramów działalności szkoleniowej w zakresie dotyczącym szkolenia i doskonalenia zawodowego sędziów, asesorów sądowych i pracowników sądów.

2. Ponadto Rada wykonuje inne zadania określone w ustawach, a w szczególności:

- 1) podejmuje uchwały w sprawach wystąpienia do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej aktów normatywnych w zakresie, w jakim dotyczą one niezależności sądów i niezawisłości sędziów;
- 2) rozpatruje wnioski o przeniesienie sędziego w stan spoczynku;
- 3) rozpatruje wystąpienia sędziów w stanie spoczynku o powrót na stanowisko sędziowskie;
- 4) wybiera rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych i asesorów sądowych oraz rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów wojskowych;
- 5) wyraża opinię w sprawie odwołania prezesa albo wiceprezesa sądu powszechnego oraz prezesa albo zastępcy prezesa sądu wojskowego;
- 6) (uchylony)
- 7) wskazuje jednego członka Rady Programowej Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury;
- 8) wyraża opinię w sprawach powołania i odwołania Dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury.
- 9) (uchylony)

Art. 4. Rada przedstawia Sejmowi, Senatowi i Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, nie później niż do dnia 31 maja roku następnego, informację z rocznej działalności Rady oraz postulaty dotyczące aktualnych

problemów i potrzeb wymiaru sprawiedliwości. Nad informacją w Sejmie i Senacie nie przeprowadza się głosowania.

Art. 5. 1. Rada może zarządzić przeprowadzenie:

- 1) wizytacji sądu albo jego jednostki organizacyjnej;
- 2) lustracji w sądzie;
- 3) lustracji pracy sędziego lub asesora sądowego, którego indywidualna sprawa podlega rozpatrzeniu przez Radę.

2. Czynności, o których mowa w ust. 1, nie mogą wkraczać w dziedzinę, w której sędziowie i asesory sądowi są niezawisli.

3. Czynności, o których mowa w ust. 1, mogą być przeprowadzane przez członków Rady lub przez sędziów delegowanych do Biura Rady na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 6. Rada wybiera rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych i asesorów sądowych po zgłoszeniu kandydatów przez zgromadzenia ogólne sędziów sądów apelacyjnych oraz rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów wojskowych po zgłoszeniu kandydatów przez Zgromadzenie Sędziów Sądów Wojskowych. Przepisy art. 18 stosuje się odpowiednio.

Art. 7. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego i Minister Sprawiedliwości są członkami Rady przez okres pełnienia tych funkcji.

Art. 8. 1. Osoba powołana przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej pełni swoje funkcje w Radzie bez oznaczania okresu kadencji i może być odwołana w każdym czasie.

2. Mandat osoby powołanej przez Prezydenta wygasa najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po zakończeniu kadencji Prezydenta albo opróżnieniu urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 9. 1. Sejm wybiera spośród posłów czterech członków Rady na okres czterech lat.

2. Senat wybiera spośród senatorów dwóch członków Rady na okres czterech lat.

3. Członkowie Rady wybrani przez Sejm i Senat pełnią swoje funkcje do czasu wyboru nowych członków.

Art. 9a. 1. Sejm wybiera spośród sędziów Sądu Najwyższego, sądów powszechnych, sądów administracyjnych i sądów wojskowych piętnastu członków Rady na wspólną czteroletnią kadencję.

2. Dokonując wyboru, o którym mowa w ust. 1, Sejm, w miarę możliwości, uwzględnia potrzebę reprezentacji w Radzie sędziów poszczególnych rodzajów i szczebli sądów.

3. Wspólna kadencja nowych członków Rady wybranych spośród sędziów rozpoczyna się z dniem następującym po dniu, w którym dokonano ich wyboru. Członkowie Rady poprzedniej kadencji pełnią swoje funkcje do dnia rozpoczęcia wspólnej kadencji nowych członków Rady.

Art. 10. Sędzia może pełnić funkcję wybieranego członka Rady tylko dwie kadencje.

Art. 11. (uchylony)

Art. 11a. 1. Marszałek Sejmu, nie wcześniej niż na sto dwadzieścia i nie później niż na dziewięćdziesiąt dni przed upływem kadencji członków Rady wybranych spośród sędziów obwieszcza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” o rozpoczęciu procedury zgłaszania kandydatów na członków Rady.

2. Podmiotami uprawnionymi do zgłoszenia kandydata na członka Rady jest grupa co najmniej:

- 1) dwóch tysięcy obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, którzy ukończyli osiemnaście lat, mają pełną zdolność do czynności prawnych i korzystają z pełni praw publicznych;
- 2) dwudziestu pięciu sędziów, z wyłączeniem sędziów w stanie spoczynku.

3. Jedno zgłoszenie może dotyczyć wyłącznie jednego kandydata na członka Rady. Podmioty, o których mowa w ust. 2, mogą złożyć więcej niż jedno zgłoszenie.

4. Kandydata na członka Rady zgłasza się Marszałkowi Sejmu, w terminie trzydziestu dni od dnia obwieszczenia, o którym mowa w ust. 1.

5. Zgłoszenie kandydata obejmuje informacje o kandydacie, pełnionych dotychczas funkcjach i działalności społecznej oraz innych istotnych zdarzeniach

mających miejsce w trakcie pełnienia przez kandydata urzędu sędziego. Do zgłoszenia dołącza się zgodę sędziego na kandydowanie.

6. Marszałek Sejmu, w terminie trzech dni od dnia otrzymania zgłoszenia kandydata, zwraca się na piśmie do prezesa sądu właściwego dla zgłoszonego kandydata, a w przypadku gdy zgłoszenie dotyczy prezesa:

- 1) sądu rejonowego, sądu okręgowego albo wojskowego sądu garnizonowego – do prezesa sądu wyższej instancji,
 - 2) sądu apelacyjnego, wojewódzkiego sądu administracyjnego albo wojskowego sądu okręgowego – do wiceprezesa albo zastępcy prezesa tego sądu
- z wnioskiem o sporządzenie i przekazanie, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania wniosku, informacji obejmującej dorobek orzeczniczy kandydata, w tym doniosłe społecznie lub precedensowe orzeczenia, i istotne informacje dotyczące kultury urzędowania, przede wszystkim ujawnione podczas wizytacji i lustracji.

7. W przypadku, gdy informacja, o której mowa w ust. 6, nie zostanie sporządzona w terminie, o którym mowa w ust. 6, Marszałek Sejmu zwraca się na piśmie do kandydata na członka Rady o sporządzenie przez niego tej informacji, w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania wniosku Marszałka Sejmu. Kopię sporządzonej przez siebie informacji kandydat na członka Rady przekazuje, odpowiednio, prezesowi sądu właściwego dla zgłoszonego kandydata, prezesowi sądu wyższej instancji albo wiceprezesowi albo zastępcy prezesa sądu apelacyjnego, wojewódzkiego sądu administracyjnego albo wojskowego sądu okręgowego.

8. W przypadku niesporządzenia informacji, o której mowa w ust. 6, przez kandydata na członka Rady w terminie, o którym mowa w ust. 7, Marszałek Sejmu odmawia przyjęcia zgłoszenia. Postanowienie w tej sprawie wraz z uzasadnieniem doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi oraz kandydatowi na członka Rady.

9. Informację, o której mowa w ust. 6, Marszałek Sejmu załącza do zgłoszenia kandydata.

Art. 11b. 1. Zgłoszenia kandydata dokonuje na piśmie pełnomocnik. Pełnomocnikiem jest osoba wskazana w pisemnym oświadczeniu pierwszych piętnastu osób z wykazu.

2. Do zgłoszenia kandydata przez podmiot, o którym mowa w art. 11a ust. 2 pkt 1, załącza się wykaz obywateli popierających zgłoszenie, zawierający ich imiona, nazwiska, adresy zamieszkania, numery ewidencyjne PESEL i własnoręcznie złożone podpisy.

3. W przypadku wątpliwości, co do prawidłowości złożenia wymaganej liczby podpisów Marszałek Sejmu, w terminie trzech dni od dnia otrzymania zgłoszenia, zwraca się na piśmie do Państwowej Komisji Wyborczej o stwierdzenie, czy złożono wymaganą liczbę podpisów.

4. Państwowa Komisja Wyborcza w postępowaniu stwierdza, czy złożono wymaganą liczbę podpisów w terminie czternastu dni od dnia otrzymania pisma Marszałka Sejmu.

5. Jeżeli po przeprowadzeniu postępowania, o którym mowa w ust. 4, okaże się, że liczba prawidłowo złożonych podpisów przez obywateli popierających zgłoszenie jest mniejsza niż wymagana, Marszałek Sejmu odmawia przyjęcia zgłoszenia. Postanowienie w tej sprawie wraz z uzasadnieniem doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi.

6. Postanowienie może być zaskarżone przez pełnomocnika do Sądu Najwyższego w terminie trzech dni od dnia doręczenia. Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę w terminie trzech dni w postępowaniu nieprocesowym, w składzie trzech sędziów. W wyniku rozpoznania skargi Sąd Najwyższy zaskarżone postanowienie zmienia albo utrzymuje w mocy. Od postanowienia Sądu Najwyższego nie przysługuje środek prawny. W przypadku nierozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy w terminie trzech dni postępowanie przed Sądem Najwyższym umarza się z mocy prawa, a postanowienie Marszałka Sejmu odmawiające przyjęcia zgłoszenia jest wiążące.

7. Do zgłoszenia kandydata przez podmiot, o którym mowa w art. 11a ust. 2 pkt 2, załącza się wykaz sędziów popierających zgłoszenie, zawierający ich imiona, nazwiska, miejsca służbowe, numery ewidencyjne PESEL i własnoręcznie złożone podpisy.

8. Marszałek Sejmu, w terminie trzech dni od dnia otrzymania zgłoszenia kandydata przez podmiot, o którym mowa w art. 11a ust. 2 pkt 2, zwraca się na piśmie do Ministra Sprawiedliwości o potwierdzenie posiadania przez osoby popierające zgłoszenie statusu sędziego. Minister Sprawiedliwości potwierdza

posiadanie przez osoby popierające zgłoszenie statusu sędziego w terminie trzech dni od dnia otrzymania pisma Marszałka Sejmu. Przepisy ust. 5 i 6 stosuje się odpowiednio.

9. Wzór zgłoszenia kandydata oraz wzory wykazu obywateli i wykazu sędziów popierających zgłoszenie kandydata na członka Rady ustala, w drodze zarządzenia, Marszałek Sejmu. Zarządzenie Marszałka Sejmu podlega obwieszczeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 11c. Zgłoszenia kandydatów dokonane zgodnie z art. 11a i art. 11b Marszałek Sejmu niezwłocznie przekazuje posłom i podaje do publicznej wiadomości, z wyłączeniem załączników.

Art. 11d. 1. Marszałek Sejmu zwraca się do klubów poselskich o wskazanie, w terminie siedmiu dni, kandydatów na członków Rady.

2. Klub poselski wskazuje, spośród sędziów, których kandydatury zostały zgłoszone w trybie art. 11a, nie więcej niż dziewięciu kandydatów na członków Rady.

3. Jeżeli łączna liczba kandydatów wskazanych przez kluby poselskie jest mniejsza niż piętnaście, Prezydium Sejmu wskazuje, spośród kandydatów zgłoszonych w trybie art. 11a, kandydatów w liczbie brakującej do piętnastu.

4. Właściwa komisja sejmowa ustala listę kandydatów wybierając, spośród kandydatów wskazanych w trybie ust. 2 i 3, piętnastu kandydatów na członków Rady, z zastrzeżeniem, że na liście uwzględnia się co najmniej jednego kandydata wskazanego przez każdy klub poselski, który działał w terminie sześćdziesięciu dni od dnia pierwszego posiedzenia Sejmu kadencji w trakcie której jest dokonywany wybór, o ile kandydat ten został wskazany przez klub w ramach wskazania, o którym mowa w ust. 2.

5. Sejm wybiera członków Rady na wspólną czteroletnią kadencję, na najbliższym posiedzeniu Sejmu, większością 3/5 głosów w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów, głosując na listę kandydatów, o której mowa w ust. 4.

6. W przypadku niedokonania wyboru członków Rady w trybie określonym w ust. 5, Sejm wybiera członków Rady bezwzględną większością głosów

w obecności co najmniej połowy ustawowej liczby posłów, głosując na listę kandydatów, o której mowa w ust. 4.

7. Jeżeli w wyniku zastosowania trybu, o którym mowa w ust. 1–6, nie zostanie wybranych piętnastu członków Rady, stosuje się odpowiednio przepisy art. 11a–11d.

Art. 11e. 1. Jeżeli przed upływem kadencji członka Rady wybranego spośród sędziów znajdzie potrzeba ponownego obsadzenia mandatu członka Rady, Marszałek Sejmu niezwłocznie obwieszcza w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” o rozpoczęciu procedury zgłaszania kandydatów na członka Rady w związku z potrzebą ponownego obsadzenia mandatu. Przepisy art. 11a ust. 2–9, art. 11b i art. 11c stosuje się odpowiednio.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, do wyboru członka Rady stosuje się przepisy art. 9a ust. 1 i 2 oraz art. 11d.

3. Kadencja członka Rady wybranego w związku z potrzebą ponownego obsadzenia mandatu upływa z dniem zakończenia kadencji członków Rady wybranych spośród sędziów.

Art. 12. (uchylony)

Art. 13. (uchylony)

Art. 14. 1. Mandat wybranego członka Rady wygasa przed upływem kadencji w razie:

- 1) śmierci;
- 2) zrzeczenia się mandatu;
- 3) wygaśnięcia mandatu posła albo senatora;
- 4) powołania sędziego na inne stanowisko sędziowskie, z wyjątkiem powołania sędziego sądu rejonowego na stanowisko sędziego sądu okręgowego, sędziego wojskowego sądu garnizonowego na stanowisko sędziego wojskowego sądu okręgowego albo sędziego wojewódzkiego sądu administracyjnego na stanowisko sędziego Naczelnego Sądu Administracyjnego;
- 5) wygaśnięcia albo rozwiązania stosunku służbowego sędziego;
- 6) przejścia lub przeniesienia sędziego w stan spoczynku.

2. Zrzeczenie się mandatu w Radzie jest skuteczne z chwilą powiadomienia o tym na piśmie Przewodniczącego Rady. Przewodniczący powiadamia niezwłocznie organ, który dokonał wyboru członka.

3. Wybór nowego członka Rady spośród posłów lub senatorów powinien być dokonany w terminie dwóch miesięcy od dnia wygaśnięcia mandatu.

Art. 15. Organami Rady są Przewodniczący i Prezydium Rady.

Art. 16. 1. Rada wybiera ze swego grona Przewodniczącego, dwóch wiceprzewodniczących oraz trzech członków Prezydium Rady.

2. Kadencja każdego z członków Prezydium Rady trwa cztery lata. Członkowie Prezydium Rady nie mogą sprawować swoich funkcji dłużej niż dwie kadencje.

3. Prezydium Rady kieruje pracami Rady oraz zapewnia właściwe funkcjonowanie Rady między posiedzeniami plenarnymi, a w szczególności przygotowuje projekty porządku posiedzeń plenarnych Rady.

4. W nagłych przypadkach, wymagających podjęcia działań między posiedzeniami plenarnymi Rady, Prezydium Rady może w jej imieniu podejmować czynności należące do kompetencji Rady, z wyjątkiem załatwiania spraw indywidualnych.

5. W razie podjęcia przez Prezydium Rady czynności w trybie określonym w ust. 4, Przewodniczący przedstawia Radzie sprawę na najbliższym posiedzeniu plenarnym.

Art. 17. 1. Przewodniczący reprezentuje Radę oraz organizuje jej pracę, a w szczególności:

- 1) zwołuje posiedzenia Rady, przewodniczy obradom i czuwa nad ich przebiegiem;
- 2) podpisuje uchwały Rady;
- 3) wydaje zarządzenia o sprostowaniu oczywistych omyłek pisarskich w uchwałach Rady i ich uzasadnieniach;
- 4) przedstawia Radzie wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy;
- 5) wykonuje czynności zlecone przez Radę.

2. Wiceprzewodniczący Rady:

- 1) w czasie nieobecności Przewodniczącego wykonują w jego zastępstwie czynności wymienione w ust. 1 i w art. 16 ust. 5;
- 2) wykonują inne czynności z upoważnienia Przewodniczącego.
 3. Podział czynności, o których mowa w ust. 2, między wiceprzewodniczących ustala Przewodniczący i informuje o tym Radę.
 4. W razie nieobecności Przewodniczącego i wiceprzewodniczących, posiedzeniom Rady przewodniczy oraz podpisuje uchwały Rady najstarszy wiekiem członek Prezydium Rady.

Art. 18. 1. W razie zwolnienia stanowiska członka Prezydium Rady, Rada dokonuje wyboru uzupełniającego na najbliższym posiedzeniu.

2. Wybór Przewodniczącego, wiceprzewodniczących i innych członków Prezydium Rady przeprowadza się oddzielnie, przy nieograniczonej liczbie kandydatów.

3. Jeżeli w pierwszym głosowaniu żaden z kandydatów nie otrzyma wymaganej większości głosów, w każdym kolejnym głosowaniu wyklucza się kandydata, który w poprzednim głosowaniu uzyskał najmniejszą liczbę głosów.

Art. 19. 1. Rada powołuje ze swego składu stałe komisje:

- 1) komisję do spraw odpowiedzialności dyscyplinarnej sędziów i asesorów sądowych, której zadaniem jest analizowanie wyroków sądów dyscyplinarnych, składanie Radzie wniosków w przedmiocie żądania podjęcia czynności dyscyplinarnych, zaskarżania orzeczeń sądów dyscyplinarnych i rzeczników dyscyplinarnych oraz żądania wznowienia postępowania dyscyplinarnego;
- 2) komisję budżetową, której zadaniem jest coroczne:
 - a) opracowywanie projektu uchwały zawierającej plan dochodów i wydatków Rady oraz uchwał zawierających wnioski, o których mowa w art. 178 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 133, z późn. zm.¹⁾) i art. 4 § 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o ustroju sądów wojskowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 358),

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 509, 694, 1066, 1224, 1309, 1311, 1418, 1595 i 1781 oraz z 2016 r. poz. 147, 437 i 633.

- b) badanie danych zawartych w oświadczeniach prezesów sądów apelacyjnych oraz prezesów wojskowych sądów okręgowych o ich stanie majątkowym celem dokonania przez Radę analizy tych oświadczeń do dnia 30 czerwca każdego roku;
- 3) komisję do spraw wizytacji i lustracji, której zadaniem jest przygotowanie projektów uchwał w sprawach przeprowadzenia wizytacji sądu albo jego jednostki organizacyjnej, lustracji w sądzie albo lustracji pracy sędziego lub asesora sądowego;
- 4) komisję do spraw etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych, której zadaniem jest przygotowywanie projektów uchwał dotyczących zbioru zasad etyki zawodowej sędziów i asesorów sądowych oraz przestrzegania tych zasad.

2. Rada może powoływać inne komisje problemowe.

Art. 20. 1. Rada obraduje na posiedzeniach plenarnych. Obrady są transmitowane za pośrednictwem Internetu, chyba że Rada podejmie uchwałę o wyłączeniu jawności posiedzenia. Rada wyłącza jawność posiedzenia w całości lub części, jeżeli jawność mogłaby prowadzić do ujawnienia informacji podlegających ochronie na zasadach określonych w ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1167 i 1948 oraz z 2017 r. poz. 935) lub naruszyć ważny interes prywatny przez ujawnienie danych, o których mowa w art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2016 r. poz. 922).

2. Posiedzenia plenarne Rady zwołuje Przewodniczący Rady w miarę potrzeb, co najmniej raz na dwa miesiące. Ponadto posiedzenia plenarne Rady zwołuje się na wniosek co najmniej jednej trzeciej jej członków oraz na wniosek Ministra Sprawiedliwości.

3. Pierwsze posiedzenie Rady po zwolnieniu stanowiska Przewodniczącego zwołuje Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, który przewodniczy obradom do czasu wyboru nowego Przewodniczącego.

Art. 21. 1. Do ważności uchwał Rady potrzebna jest obecność co najmniej połowy jej składu.

2. Rada podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów, w głosowaniu jawnym. Na żądanie członka Rady głosowanie jest tajne.

2a. W uzasadnionych przypadkach Przewodniczący Rady może zarządzić przeprowadzenie głosowania w trybie obiegowym za pośrednictwem poczty elektronicznej. Przewodniczący Rady przekazuje materiały zawierające dane osobowe w sposób zapewniający ich ochronę, a także zawiadamia członków Rady o sposobie oddania głosu oraz nieprzekraczalnym terminie, w którym oświadczenie o oddaniu głosu „za”, głosu „przeciw” albo wstrzymaniu się od głosu przekazuje się na adres poczty elektronicznej wskazany przez Przewodniczącego Rady.

2b. W przypadku przeprowadzania głosowania w trybie obiegowym nie można zarządzić głosowania tajnego.

2c. Głosowanie w trybie obiegowym jest ważne, jeżeli w terminie wyznaczonym na zajęcie stanowiska głos odda co najmniej połowa składu Rady.

3. Powtórzenie głosowania może nastąpić w przypadku naruszenia zasad postępowania, na podstawie uchwały Rady podjętej na wniosek członka Rady zgłoszony najpóźniej w terminie określonym do zgłaszania zastrzeżeń do protokołu posiedzenia.

Art. 22. 1. Rada określa w regulaminie szczegółowy tryb swojego działania, z uwzględnieniem zastosowania systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie w sprawie powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziowskim, o którym mowa w ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, zwanego dalej „systemem teleinformatycznym”.

1a. Rada, określając szczegółowy tryb swojego działania, kieruje się potrzebą zapewnienia dostępności informacji o postępowaniu przed Radą oraz wyczerpującej informacji o kandydatach i powodach, dla których przedstawiono wnioski o powołanie danej osoby do pełnienia urzędu sędziego albo asesora sądowego.

2. Regulamin Rady podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

Art. 23. Rada używa pieczęci z wizerunkiem orła ustalonego dla godła Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 24. 1. Rada wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura Rady, zwanego dalej „Biurem”.

2. Biurem kieruje szef, którego powołuje i odwołuje Przewodniczący Rady po zasięgnięciu opinii Prezydium Rady.

3. Organizację i tryb działania Biura określa regulamin uchwalany przez Radę.

4. Do pracowników Biura stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. z 2017 r. poz. 246 i 1139), z wyjątkiem wymogu odbycia stażu urzędniczego w sądzie lub prokuraturze, o którym mowa w art. 2 pkt 7 tej ustawy.

Art. 25. 1. Rada może wyznaczyć do stałego wykonywania pracy w Biurze członka Rady będącego sędzią, za jego zgodą. Wyznaczenie następuje na czas określony.

2. Do sędziego delegowanego do pełnienia czynności w Biurze stosuje się odpowiednio przepisy art. 78 § 2–4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Wysokość dodatków ustala Minister Sprawiedliwości na wniosek Przewodniczącego.

Art. 26. Członkowie Rady w związku z pełnieniem obowiązków w Radzie otrzymują :

- 1) diety za każdy dzień udziału w posiedzeniach plenarnych i innych pracach Rady w wysokości 20% podstawy ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, o której mowa w art. 91 § 1c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych;
- 2) zwrot kosztów podróży i zakwaterowania na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn. zm.²⁾) według zasad obowiązujących przy podróżach służbowych na obszarze kraju.

Art. 27. 1. Koszty działalności Rady są pokrywane z budżetu państwa. Rada zapewnia warunki działania rzecznikowi dyscyplinarnemu sędziów sądów powszechnych i asesorów sądowych oraz rzecznikowi dyscyplinarnemu sędziów sądów wojskowych.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1662, z 2015 r. poz. 1066, 1220, 1224, 1240, 1268 i 1735 oraz z 2016 r. poz. 868.

2. Dochody i wydatki Rady stanowią odrębną część w budżecie państwa.

3. Dysponentem części budżetowej odpowiadającej Radzie jest Przewodniczący Rady.

4. Projekt planu dochodów i wydatków uchwalony przez Radę Przewodniczącą Rady przekazuje ministrowi właściwemu do spraw budżetu, w celu włączenia do projektu ustawy budżetowej na podstawie art. 139 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.³⁾).

Rozdział 3

Postępowanie przed Radą

Art. 28. 1. Członek Rady jest wyłączony z mocy prawa w sprawach:

- 1) które jego dotyczą;
- 2) swego małżonka, krewnych lub powinowatych w linii prostej, krewnych bocznych do czwartego stopnia i powinowatych bocznych do drugiego stopnia;
- 3) osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli oraz w sprawach, w których był lub jest pełnomocnikiem.

2. Powody wyłączenia trwają także po ustaniu uzasadniającego je małżeństwa, przysposobienia, opieki lub kurateli.

3. Rada wyłącza członka na jego żądanie lub na wniosek osoby, której sprawa podlega rozpatrzeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności członka w danej sprawie.

Art. 29. 1. W sprawach indywidualnych osoba, której praw lub obowiązków dotyczyć ma uchwała Rady, jest uczestnikiem postępowania przed Radą.

2. Uczestnika postępowania informuje się o terminie posiedzenia, na którym będzie rozpatrywana jego sprawa.

Art. 30. 1. W sprawach indywidualnych, w razie stwierdzenia braku dokumentów uniemożliwiającego rozpatrzenie sprawy, Przewodniczący zarządza

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 938 i 1646, z 2014 r. poz. 379, 911, 1146, 1626 i 1877, z 2015 r. poz. 238, 532, 1045, 1117, 1130, 1189, 1190, 1269, 1358, 1513, 1830, 1854, 1890 i 2150 oraz z 2016 r. poz. 195.

jego uzupełnienie w wyznaczonym terminie, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

2. Jeżeli do rozpatrzenia indywidualnej sprawy są niezbędne akta osobowe, Przewodniczący zwraca się o ich przedstawienie Radzie. Właściwy organ lub instytucja są obowiązane przedstawić akta Radzie w terminie 7 dni.

2a. W sprawach indywidualnych dotyczących powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu powszechnego Przewodniczący zwraca się o przedstawienie akt osobowych kandydata oraz innych dokumentów do organów i instytucji objętych systemem teleinformatycznym za pośrednictwem tego systemu. Akta osobowe kandydata oraz dokumenty, o których przedstawienie zwrócił się Przewodniczący, mogą być przedstawione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

Art. 31. 1. W celu przygotowania sprawy indywidualnej do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady Przewodniczący wyznacza zespół. W skład zespołu wchodzi trzech członków Rady.

1a. Członkami zespołu nie mogą być wyłącznie:

- 1) sędziowie;
- 2) posłowie i senatorowie.

2. Członkami zespołu nie mogą być sędziowie sądu, z którego działalnością sprawa jest związana, oraz sądu działającego w tym samym okręgu sądowym.

2a. Wyznaczając zespół Przewodniczący Rady zawiadamia Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu oraz informuje o sprawach indywidualnych przekazanych zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady.

2b. Minister Sprawiedliwości w terminie dwudziestu jeden dni od dnia otrzymania informacji, o której mowa w ust. 2a, może przedstawić Radzie opinię w sprawie indywidualnej. Przed upływem terminu na przedstawienie opinii przez Ministra Sprawiedliwości zespół nie może przyjąć stanowiska, o którym mowa w art. 34 ust. 1.

2c. Nieprzedstawienie przez Ministra Sprawiedliwości opinii w sprawie indywidualnej, w terminie, o którym mowa w ust. 2b, nie wstrzymuje prac zespołu.

2d. Opinię, o której mowa w ust. 2b, albo informację o jej nieprzedstawieniu dołącza się do dokumentacji postępowania w sprawie.

3. Wyznaczony członek Rady może zostać wyłączony ze składu zespołu. O wyłączeniu decyduje Rada na wniosek członka.

Art. 32. 1. Pisma w sprawach rozpatrywanych przez Radę doręcza się uczestnikom postępowania za zwrotnym poświadczeniem odbioru.

1a. Pisma i inne dokumenty w rozpatrywanych przez Radę sprawach indywidualnych dotyczących powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu powszechnego, a także uchwały Rady podjęte w tych sprawach doręcza się kandydatom za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Doręczenie uznaje się za skuteczne z chwilą zalogowania się kandydata do systemu teleinformatycznego lub po upływie 14 dni od dnia umieszczenia pisma w systemie teleinformatycznym.

2. Uchwały Rady doręcza się w odpisach uwierzytelnionych przez Biuro Rady.

3. Akta spraw są dostępne dla uczestników postępowania z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony informacji niejawnych oraz ochrony danych osobowych. Uczestnicy postępowania mogą przeglądać akta spraw oraz sporządzać odpisy lub wyciągi z tych akt. Na pisemny wniosek uczestnik postępowania może otrzymać odpisy i wyciągi z akt, z potwierdzeniem przez Biuro Rady ich zgodności z oryginałami.

Art. 33. 1. W sprawach indywidualnych Rada podejmuje uchwały po wszechstronnym rozważeniu sprawy, na podstawie udostępnionej dokumentacji oraz wyjaśnień uczestników postępowania lub innych osób, jeżeli zostały złożone.

2. W uzasadnionych przypadkach Rada może żądać osobistego stawiennictwa uczestnika postępowania lub złożenia przez niego pisemnych wyjaśnień, a także uzupełnienia materiałów sprawy. Przepis art. 30 ust. 2 stosuje się odpowiednio.

3. Wyjaśnienia kandydata do objęcia stanowiska sędziego sądu powszechnego oraz materiały uzupełniające mogą być składane także za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

Art. 34. 1. Przygotowując do rozpatrzenia i oceny na posiedzeniu Rady kandydatów na stanowiska sędziowskie lub asesorskie, zespół przyjmuje stanowisko bezwzględną większością głosów w obecności wszystkich swoich członków.

2. Głosowanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, jest jawne, chyba że zespół większością głosów podejmie uchwałę o głosowaniu tajnym.

3. Stanowisko zespołu w sprawach, o których mowa w ust. 1, wymaga uzasadnienia.

4. Posiedzenia zespołu w sprawach, o których mowa w ust. 1, są protokołowane.

Art. 35. 1. Jeżeli na stanowisko sędziowskie albo asesorskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, zespół opracowuje listę rekomendowanych kandydatów.

2. Przy ustalaniu kolejności kandydatów na liście zespół kieruje się przede wszystkim oceną kwalifikacji kandydatów, a ponadto uwzględnia:

- 1) doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia;
- 2) opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia ogólnego sędziów.

Art. 36. 1. Jeżeli na stanowisko sędziowskie albo asesorskie swoje kandydatury zgłosiły osoby wykonujące zawód adwokata, radcy prawnego, notariusza albo zajmujące stanowisko prokuratora, radcy, starszego radcy lub wiceprezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, o posiedzeniu zespołu zawiadamia się odpowiednio: Naczelną Radę Adwokacką, Krajową Radę Radców Prawnych, Krajową Radę Notarialną, Krajową Radę Prokuratorów przy Prokuraturze Generalnej oraz Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, przedstawiciel Naczelnej Rady Adwokackiej, Krajowej Rady Radców Prawnych, Krajowej Rady Notarialnej, Krajowej Rady Prokuratorów przy Prokuraturze Generalnej, Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej może wziąć udział w posiedzeniu zespołu z głosem doradczym.

Art. 37. 1. Jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, Rada rozpatruje i ocenia wszystkie zgłoszone kandydatury łącznie. W takim przypadku Rada podejmuje uchwałę obejmującą rozstrzygnięcia w

przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego w stosunku do wszystkich kandydatów.

1a. Jeżeli na stanowisko asesorskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, Rada rozpatruje i ocenia wszystkie zgłoszone kandydatury łącznie. W takim przypadku Rada podejmuje uchwałę obejmującą rozstrzygnięcia w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu asesora sądowego w stosunku do wszystkich kandydatów.

2. Imiona i nazwiska kandydatów, stanowisko zespołu oraz uchwałę Rady wraz z uzasadnieniem umieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej.

Art. 37a. 1. Jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się asesor sądowy, uchwała o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego może zostać podjęta dopiero po uprzednim rozpatrzeniu zgłoszonych przez asesora uwag do oceny kwalifikacji w trybie określonym w art. 5 ust. 1 pkt 3. W takim przypadku lustracji pracy asesora sądowego dokonuje trzech sędziów wizytatorów wyznaczonych w drodze losowania spośród sędziów wizytatorów z obszaru innej apelacji niż ta, na obszarze której ma siedzibę sąd, w którym asesor sądowy pełni służbę, w terminie nie dłuższym niż sześćdziesiąt dni.

2. Sędziowie wizytatorzy po rozpatrzeniu uwag podtrzymują ocenę kwalifikacji asesora sądowego, do której zgłoszono uwagi, albo dokonują oceny odmiennej. Stanowisko sędziów wizytatorów sporządza się na piśmie wraz z uzasadnieniem i doręcza się asesorowi sądowemu.

3. Uwagi asesora sądowego złożone po terminie, o którym mowa w art. 106xa § 4 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, pozostawia się bez rozpatrzenia.

Art. 38. 1. Wniosek o przeniesienie sędziego w stan spoczynku powinien zawierać uzasadnienie.

2. Do wniosku powinny być dołączone dokumenty stwierdzające okoliczności stanowiące podstawę przeniesienia sędziego w stan spoczynku, a w szczególności:

- 1) orzeczenie lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz komisji lekarskiej, jeśli zostało wydane;
- 2) szczegółowe zestawienie okresów niepełnienia służby ze względu na chorobę i urlop dla poratowania zdrowia;

3) zaświadczenia lekarskie i orzeczenia dotyczące stanu zdrowia sędziego.

3. Jeżeli rozważenie sprawy wymaga wiadomości specjalnych Rada może zwrócić się do biegłego sądowego lub kilku biegłych albo do odpowiedniego instytutu naukowego lub naukowo-badawczego o wydanie opinii.

4. Do wniosku o przeniesienie sędziego w stan spoczynku ze względu na zmianę ustroju sądów lub zmianę granic okręgów sądowych powinny być dołączone dokumenty wykazujące te okoliczności wraz z wyjaśnieniem przyczyn nieprzeniesienia sędziego do innego sądu.

Art. 39. 1. Wniosek o powrót na stanowisko sędziego powinien zawierać uzasadnienie. Do wniosku powinny być dołączone stosowne dokumenty. Art. 38 stosuje się odpowiednio.

2. O złożeniu wniosku, o którym mowa w ust. 1, Przewodniczący zawiadamia w terminie 14 dni Ministra Sprawiedliwości.

Art. 40. 1. O wszczęciu postępowania lub odmowie uwzględnienia wniosku w przedmiocie stwierdzenia okoliczności wymienionych w art. 7 ust. 1 pkt 1–5, ust. 2 i ust. 3 oraz w art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1997 r. o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1998 r. poz. 607, z 2001 r. poz. 1070 oraz z 2011 r. poz. 714), Rada rozstrzyga w drodze uchwały.

2. Odpis uchwały doręcza się wnioskodawcy oraz zainteresowanemu sędziemu lub członkowi jego rodziny wraz z odpisem wniosku. Odpis uchwały o wszczęciu postępowania doręcza się również jednostce organizacyjnej wypłacającej uposażenie sędziowskie lub uposażenie rodzinne.

3. Doręczając sędziemu lub członkowi jego rodziny odpis uchwały o wszczęciu postępowania, Rada udziela pouczenia o treści art. 7 ust. 3 ustawy, o której mowa w ust. 1, wzywając do złożenia wyjaśnień na piśmie oraz wniosków dowodowych, i wyznacza w tym celu odpowiedni termin.

4. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 3, i po przeprowadzeniu przez zespół postępowania wyjaśniającego, Rada podejmuje uchwałę stwierdzającą okoliczności wymienione w art. 7 ust. 1 pkt 1–5, ust. 2 i ust. 3 oraz w art. 8 ust. 1 ustawy, o której mowa w ust. 1, lub odmawiającą ich stwierdzenia.

Art. 41. Rada umarza postępowanie, jeżeli podjęcie uchwały stało się zbędne lub niedopuszczalne.

Art. 42. 1. Uchwały Rady w sprawach indywidualnych wymagają uzasadnienia.

2. Uzasadnienie uchwały sporządza się w terminie miesiąca od jej podjęcia.

3. Uchwały w sprawach indywidualnych doręcza się uczestnikom postępowania wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o sposobie wniesienia odwołania do Sądu Najwyższego.

Art. 43. 1. Uchwała Rady staje się prawomocna, jeżeli nie przysługuje od niej odwołanie.

2. Jeżeli uchwały, o której mowa w art. 37 ust. 1, nie zaskarżyli wszyscy uczestnicy postępowania, uchwała ta staje się prawomocna w części obejmującej rozstrzygnięcia o nieprzedstawieniu wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego tych uczestników postępowania, którzy nie wnieśli odwołań.

Art. 44. 1. Uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Odwołanie nie przysługuje w sprawach określonych w art. 3 ust. 2 pkt 2 niniejszej ustawy.

1a. W sprawach indywidualnych dotyczących powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego odwołanie przysługuje do Naczelnego Sądu Administracyjnego. W sprawach tych odwołanie do Sądu Najwyższego nie przysługuje. Odwołanie do Naczelnego Sądu Administracyjnego nie może być oparte na zarzucie niewłaściwej oceny spełniania przez kandydatów kryteriów uwzględnianych przy podejmowaniu rozstrzygnięcia w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego na stanowisku sędziego Sądu Najwyższego.

2. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem Przewodniczącego, w terminie dwutygodniowym od doręczenia uchwały z uzasadnieniem.

3. Do postępowania przed Sądem Najwyższym i Naczelny Sąd Administracyjny stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks

postępowania cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1822, z późn. zm.⁴⁾) o skardze kasacyjnej. Przepisu art. 87¹ tej ustawy nie stosuje się.

Art. 44a. Rada przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej uchwałę zawierającą wniosek o powołanie do pełnienia urzędu sędziego albo asesora sądowego wraz z uzasadnieniem i informacją o pozostałych kandydatach na stanowisko sędziowskie albo asesorskie wraz z oceną wszystkich kandydatów. Do uchwały dołącza się dokumentację postępowania w sprawie.

Art. 45. 1. W przypadku ujawnienia nowych okoliczności Rada może z urzędu lub na wniosek uczestnika postępowania ponownie rozpatrzyć sprawę.

2. W przypadku ujawnienia nowych okoliczności dotyczących osoby wskazanej we wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego albo asesora sądowego, przedstawionym Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy może wystąpić również Prezydent.

3. O ponownym rozpatrzeniu albo jego odmowie Rada rozstrzyga w drodze uchwały.

Rozdział 4

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 46–49. (pominięte)⁵⁾

Rozdział 5

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 50. Kadencja członków Rady i Prezydium Rady wybranych na podstawie dotychczasowych przepisów trwa do końca okresu, na który zostali wybrani.

Art. 51. Traci moc ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. z 2010 r. poz. 67).

Art. 52. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia⁶⁾.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1823, 1860, 1948, 2138, 2199, 2260 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 67, 85, 187, 768, 933, 1133, 1136, 1452, 1475, 1596, 1727, 1883, 2180, 2245 i 2491.

⁵⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 czerwca 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. poz. 976).

⁶⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 17 czerwca 2011 r.

